

Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesi

Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesi

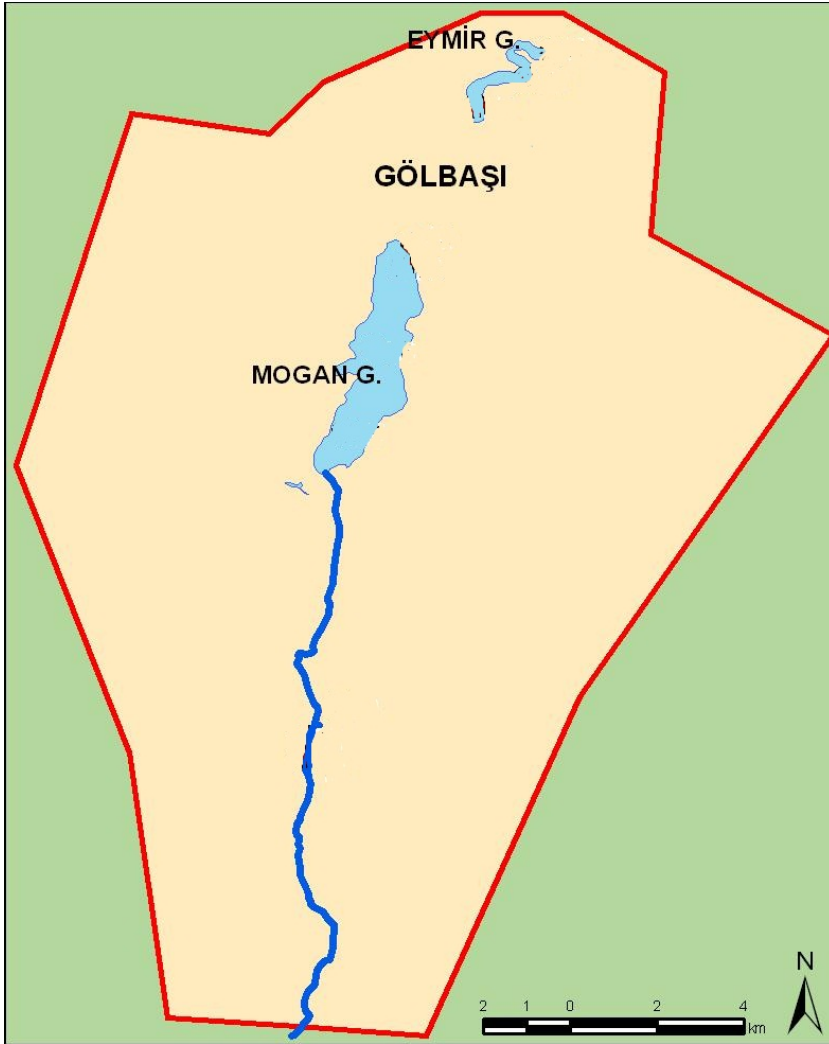


Mogan Gölü

Genel Özellikleri: Mogan- Eymir Gölleri ve sulak alanları kuşlar tarafından barınma, üreme, konaklama amaçlı kullanılan ve ülkemizde Ramsar'a aday gösterilen önemli kuş alanlarından birisidir. 83 farklı kuş türü tespit edilmiştir. Ayrıca; 3 tane iki yaşamlı türü, 25 tane memeli, 12 tane sürüngen, 13 tane balık ve 493 tane bitki türü bölgede yaşamakta olup bitki türlerinden 47 tanesi endemiktir. Bölgeyi karakterize eden bitki türlerinden **Centaurea tchitatcheffii** (Yanar döner veya peygamber çiçeği) sınırlı bir alanda yayılış göstermektedir.



Peygamber Çiçeği (Sevgi Çiçeği veya Yanar Döner)



Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesi Sınırları

Havzanın güney alt kesiminde yer alan Mogan Gölü genelde kil marn ardışıklı jeolojik formasyonlar üzerinde yer almakta olup yer altı suyu beslemesi oldukça düşüktür. Mogan gölünün su girdisi düzensiz rejimli yazları genelde kuruyan dereler vasıtasıyla olmaktadır. Bu derelerin en önemlileri havzanın doğu-güney-batı kesimlerinde yer alan Sukesen, Başpınar, Gölova, Yavrucak, Çolakpınar, Tatlım, Kaldırım ve Gölcük dereleridir.

Mogan Gölünü besleyen derelerin göle ulaştığı düşük eğimli alanlar ile Mogan-Eymir bağlantısını sağlayan alanda, hidrojeolojik, hidrolojik, iklimik ve biyolojik açıdan çok büyük önem arz eden "Sulak alan"lar gelişmiştir. Bu alanlar; göller için yer altı suyu depolama ve kurak mevsimlerde göle su sağlama, fırtınadan korunma ve sel etkisini yumuşatma, sediment kontrolü , suyun fiziksel kimyasal kirleticilerinin tutulması, yerel iklim şartlarının düzenlenmesi gibi işlevlere sahiptir.



Ayrıca bölgedeki "Sulak Alanlar" sayısız bitki ve hayvan türünün yaşayabilmesi için, bağımlı olduğu suyu ve birincil üretimi sağlayan, canlı tür ve çeşitliliğinin beşiğidir. Bu nedenle birçok canlı türünün yaşamını devam ettirebilmesi için stratejik öneme sahiptirler. Mogan- Eymir Gölleri ve sulak alanları; 227 kuş türü tarafından barınma, üreme, konaklama amaçlı kullanılan ve Ülkemizde Ramsar'a aday gösterilen önemli kuş alanlarından. Bu kuş türlerinin 40'ı bölgede üremekte, 30'u bütün yıl gözlenmekte diğerleri göç zamanı veya sadece göl çevresinde görülmektedir.



Türkiye'nin taraf olduğu Bern Sözleşmesi Annex II'de (Kesinlikle Korunması Gerekli Türler Listesi) yer alan alaca balıkçıl (*Ardeola ralloides*) ve küçük balaban (*Ixobrychus minutus*), dikkuyruk (*Oxyura leucocephala*) ve küçük kerkenez (*Falco naumanni*) bu alanda korunması gereken mutlak türlerdir.

Alanda üreyen ve nesli tehlike altında olan kuş türleri arasında [alaca balıkçıl \(*Ardeola ralloides*\)](#), [balaban \(*Botaurus stellaris*\)](#), küçük balaban (*Ixobrychus minutus*), macar ördeği (*Netta rufina*), elmabaş patka (*Aythya ferina*), [pasbaş patka \(*Aythya nyroca*\)](#) ve [dikkuyruk \(*Oxyura leucocephala*\)](#) yer alır. Alandaki Nesli Tehlike Altında Olan diğer bir tür ise [küçük kerkenezdir. \(*Falco naumanni*\)](#) Bölgeyi karakterize eden bitki türleri olarak, *Crataegus dikmensis* (Dikmen alıcı), *Ranunculus isthmicus* (Düğün çiçeği), *Papaver rhoeas* (Gelincik) *Amygdalus orientalis* (Badem), *Xeranthemum annuum* (Ölmez otu) ve *Centaurea tchitatcheffii* (Yanar döner veya peygamber çiçeği) sayılabilir. Bunlardan *Centaurea tchitatcheffii* (Yanar döner veya peygamber çiçeği) sınırlı bir alanda yayılış göstermekte olup bu alanların mutlak koruma zonu olarak korunması gereği ortaya çıkmaktadır.



Mogan Gölü



Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesi; Ankara ili, Gölbaşı ilçesine bağlı 1 belde ve 10 köyden oluşmaktadır. Ankara metropolünün ortalama 20 Km. güneyinde, Gölbaşı İlçesi yakın bitişiğinde yer alan, bu nedenle yoğun bir kentsel-endüstriyel kirlilik baskısı altında bulunan Mogan-Eymir Gölleri ile yakın çevresinde bulunan sulak alanlar, ekolojik ve rekreasyonel önemleri nedeniyle, Çevre Kanununun 9.maddesine dayanılarak 22.10.1990 tarih ve 90/1117 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesi" olarak tespit ve ilan edilmiştir. Gölbaşı Özel Çevre Koruma bölgesinde en önemli doğal unsurlar olan Mogan-Eymir gölleri havzası yaklaşık 971 km² büyüklüğünde genelde düzgün yer yer orta engebeli bir havzanın güney alt ucunda alüvyoner setlerin arkasında oluşmuş doğal baraj gölleridir. Mogan Gölünün ortalama yüzey alanı 5 km², Eymir Gölünün yüzey alanı ortalama 1,2 Km² civarındadır. Göllerin içerisinde buldukları havzanın (971 Km²) oldukça geniş olması, göllerin yüzey alanı ve su hacimlerinin ise havzalarına göre oldukça küçük olması, bu göllerin üzerindeki kirlilik baskısını artıran en önemli doğal etken olmaktadır.



Eymir Gölü

Mogan Gölünün ortalama derinliği ise 2,8 m. civarında olup, deniz seviyesinden ortalama yüksekliği 972,6 m.dir. Yaklaşık 5 m. lik bir derinliğe sahip olan Eymir Gölünün deniz seviyesinde ortalama yüksekliği ise 967.60 m'dir. Mogan Gölü güneyinden itibaren 2 km.lik bir mesafede, sulak-bataklık alan nitelikli bir geçiş zonu ile yer altı ve yer üstünden kuzey doğusundaki Eymir Gölüne ortalama 5 m.lik kot farkıyla boşalım sağlamaktadır. Böylelikle Eymir Gölünün su girdisinin %98'i Mogan Gölü tarafından sağlanmaktadır.

971 Km² geniş bir havzadan drene olan yeraltı ve yerüstü suları Mogan-Eymir göllerinden geçerek havzanın kuzeydoğu ucundan İmrahor Vadisine boşalmaktadır.